

Тыва АССР-ниң мелиорация болгаш суг ажыл-агый ажылдакчыларының коллективтериниң

1978 Чылда Социалистиг Хүлээлгелери

СУГГАРЫЛГА СИСТЕМАЛАРЫНЫҢ ЭРГЕЛДЕДЕРИ:

Безде ажил-агыйның ажылдакчылары-биле кады мелиорацияда бүгү чөдөрүн чың азыгаар болгаш советтериниң алган социалистиг хүлээлгелерине дүүштүр сугаттыг гектар бурузундан доктамак белин дужутту алыр хандынар.

Ажил-агыйлар арасында суггарылга бугааларының техникти байдалын өскүртүп турган, сугуң чыдырыгил болурун 4 хуу кызырар, оон ажил-агыйлар шынжың контролга алар.

Ажил-агыйлар иштинде суггарылга четкилерин шугууна техниктиг ажаалага алган, оларын суггарылга чорударына чогуур айтууна белеттер. Ол сорулга-биле үк системаларга 800 муң рубльдин септелге ажалдарын чорудар, оон 600 муңу ажил-агыйларын күсөлү-биле чорутуур. Пландан ажыр 30 муң рубльдин ажалдарын кызыр.

Бугаларга 600 муң кубометр хемчээлди ашпа-арыглар ажалдарын чорудар, гидротехниктиг 1000 дериглерин септээр, ажил-агыйлар-биле дугуржулга суугар 700 гектар шөлге сумунарны болгаш арктарын кызыр бээр, сугаттыг шөлдерге 42 муң тоннадан эвези эвези органиктиг химикилерини төгөр.

Сугат ажалдарына белеткен, оларын чорудуп турда советтерге хүн бүрүнүк дуалын көргүзөр. Суггарылга чорударынын депшилерин аргаларына сугатчыларын, чаштырып суггарып машиналарын башкарыкчыларын, наас стандарттарынын машинистерин өөредип белеткериңиз дузалар.

Апрель 1-ге чедир хоу ажалдарына бүгү мелиорация техникумин болгаш автотранспортту белеткээр.

Суггарылга системаларына септелге ажалдарынын чыл планын Улуг Октябрьиниң 61 чыл оюна чедир күсүдөр. Септелге ажалдарынын ботунезин чыңдегил, оларын шынарлы белидер. Норма чижектер деңсээр, булдырдыктерин ажилдап кызырар — 15, экскаваторларыны — 5 хуу белидер болгаш бир кижиге оонаштыр 5 хуу хай ажалды кызыр.

ВОСТОКСИГПИРОВОДХОЗ ИНИСТИДУДУН ТЫВАДА САЛБЫРЫ:

Телевизел-шынчыл ажалдарынын чыл планын декабрь 28-ге 370 муң рубль хемчээлдиг кылдыр күсүдөр.

Күш-ажылдын бугуручулуну пландан ажыр 0,2 хуу бедилерин чедип алыр.

1979 чылдын тудугларынын телевизел-смета документациянын сентябрь 1-ге чедир белеткээр. Телевизелдериниң 60 хуузу хуусаа бетинде, 80 хуузу баштайгы көрдүк-биле дузар.

Оларын сугат болгаш бугуручулуну планда дериңдерин чартып кызыр ажалдар талазы-биле телевизел-шынчыл ажалдарынын планин ССРЭ Конституциянын хүдөөн алганынын бир чыл оюна чедир күсүдөр.

Телевизел-смета документациянын болгаш шынчыл ажалдарынын шынарын бүгү аралар-биле экилди тургаш, объектилериниң 80 хуузу чалгычта эки» болгаш «терги эки» демдегилерин дужузар.

БОМБУРЗЕКТИҢ СУДАЛЫ

СОЦИАЛИЗМ ЧУРТТАРЫНДА

ЭЛЕКТРОНИК КЫЛГАН ШИЛ

ВАРШАВА. Польша Улус Республиканын солга шил кылгаш турар кол бугурулгелериниң бирээзи — Санжымдар завод бугуручу бугу-ле ажалдарын электронианын хыналдызын аадада тургускан. Шилди кылдыр өң-не чызыр чок, шын ажалдарын негээр. Чыгыс-ле кижиге хемчээл-ле кичөөн чок бооп, багай ажалдар бола, бугу коллективтин үндүрер кужу халас болуп болур. Амы уеде сонга шилни чач тудугларын черлерин хай кызыр бажыңдары четтикпей манат турар болгай.

Белик негелдеге дүүштүр ажалдар даш, ол заводтук коллективин электронику дуалын ажилгаш турар.

ЧЕДИШКИНИҢ ЭГЕЛЭЭН

СОФИЯ. Республиканын үзүтүр бугурулгелериниң болгаш чөдөр-үзүтүр комплексилериниң коллективтери беш чылдык үшүк чымынды эгезинде тура шалынып бөү-биле ажалдан турар. Болгариянын Коммунист партиясынын ам болур национал конференцияны алаар кылдыр бекиткен социалистиг хүлээлгени ажилы чынар алган ажалдан турар.

Силестра өртүттү найыралды коллективтен деңсээр болгаш организацион ажалдан турар. Чык дугуру-чүдөрүнүн январь айда планын порт коллективтен хуусаан эрте күсүдөпкөн. Айнын төчүнуңе чедир дөкөкөрнин дорт бригадалары болгаш крань экипастары ай планын бежен ажы хуу ажыр күсүткөн.

Смлянск округтун даг руалы артыгар «Горбуко» комбинатынын шалтыларын порт ажалчыларындан хождувайн турарлар. Олар планда ажыр оң-оң тонна продукциянын кылгаш үндүрүп турар.

ЧЕХОСЛОВАКИЯДА ЧЫЛ ТҮННӨЛДӨРИ

ПРАГА. Чехословакиянын улус ажал-агыйы 1977 чылда чач-чач чедишкениңерлик болган. Ол дугайын ЧССР-ниң Каттышкан Статистика Эргелдезинин парлаан дымнадында көргүзүп турар. Чурттуңа национал орулгазы чыл иштинде 4,5 хуу өскөн.

Ол дөргө, күртүе планында көргөнгөндөр ыракта хай-лур.

ЧАРЫШ ҮРГҮЛЧҮЛЕВИШААН

БУДАПЕШТ. Венгриянык улус-улус үзүтүр бугурулге черлеринде социалистиг күш-ажыл бригадаларынын чалчыл апарган чөвүлел хураалдары бооп турар. Бугурулге мурнакчылары ажил-херекти бөү-биле эрткен чылдын күш-ажылчы айларынын Улус Октябрьиниң 60 чымына алдар болгаш социалистиг чарыштын түнөлдөрүн үндүрүп турарлар. Октябрь байралынын мурнуна күш-ажылчы шымчөөкченинин мурнуку одургаларына социалистиг күш-ажылдын бригадаларынын чөүп турганын, чарыш оларын улам өки ажалдарына дугаалаан ажалчылар чоргалар-биле демдегеп турар.

Келир үениң планинын көрүңчө болгаш беш чылдык үшүк чымын хуусаан эрте дозаларын белик хүлээлгелерин алырыңче коллективтер база улус кичөөнгей салгып турар.

МЕДИЦИНАНЫҢ ҮЛӨПҮРҮ ӨЗҮП ТУРАР

УЛАН-БАТОР. Мөөл Арат Республиканын Эртемдер академиясынын бөүсү чүдөрүнүн эртем-шынчыл институтунун бугурулгелеринде бир улус чөдөрүлгелерин элээр хай хөвирлиг антибиотик-амнери кылды үндүрүрүнүн чурта чарыкың негизин тутканын, ажалгалыңа киргенин өл-лур.

СЭТА-ның корреспондентиниң-биле беседазыга ол эртем-шынчыл институтунун директору, медицина эртемдеринин доктору И. Жайдав бистин бо, 1973 чылда тургускан институту бугурунун беш чыл болганын удаас демдегеп деп чутаалаан. Оң штаттын бежен мергежилди специалисттердин бүрүн четкелди. Лабораторияга 20 ажыг хөвириниң азы-бүрү ам-там үнүштөп Иск аналитик, шынчыл өргөө, чамлык чач эмнерин кызып атырынын бугурулге аргаларын тыпкан, улус ажил-агыйны улус улус дугурулгелерин элээр каш улус шынчылдерин дооскан. (СЭТА).

ПРЕЗИДЕНТИНИҢ ЧУГААЗЫ

ПАРИЖ (СЭТА). Ченескини дугурураңың талазы-биле чурттуңа политиканың кол чүдөрүнүн иякты-биле Франция президентин В. Жискар д'Эстон Милластр Чөвүлелдиң ала болган хураалына тайыбыраан.

Ченескини элдере бугурураң болгаш ченескини куралдарынын мөөчөлөрүн уламчыларын айткылы президент оналар демдегеп. Бо хүн иштинде дөлетей кажан-даа илчээр ченескеттинеймей, харын-даа тудуур ченескеттинеймей чөраан деп, ол чутаалаан. Оон-биле мады адрозут болгаш ала ченесек эң хөвүлел Европада мөөчөлөттинген деп, ол демдегеп.

Индиге байдалда Франция ченескини дугурур талазы-биле «старымчалык өң политиканы» чорудур улусурут деп, В. Жискар д'Эстон медегал.

Ченескини дугурураң ияктыларын бугу чурттар кирежир улусурут деп, президент оналар демдегеп. «Ченескини дугурураң бугу-ияктың хөвүлел болур. Оон-биле чутаалаарга, оңу бугу-ияктың дугаалаан-биле бугу-ияктың контролга-биле болгаш бугурураң эрге-ажылдарыга чорудур улусурут» — деп, ол чутаалаан.

Оң-биле холбоштыр, ченескини дугурураң талазы-биле КНО-лук Кол Ассамблеяның

ам болур деп турар тускай сөзөмөтүн улус улусурут дуалынын ол демдегеп. «Каттышкан Национал Организацион болгаш ченескини дугурураң бугу-иякты айтырылганын талазы-биле дөлетей ияктылажыганын дискуссия чорудур чайгар чер болур» — деп, ол айткан.

Француз чалактык бөдөлүмү алырга, ченескини дугурур талазы-биле чүдөр-да мурнунда шынчылдар улусурут соругаларын тайыбыраан улусурут, В. Жискар д'Эстон стратегтиг нааң халдашкын ченескини нааң халдашкын талазы-биле Совет Эвезелеринин болгаш Каттышкан Штаттарын кызып турар бажыңдарын дөтөзөт. Идрозут ченескини негептертезин ол санаалар болгаш оң-биле холбоштыр Франциянын ол чөүлөгү чүдөрү болгаш ол талазы-биле үлөктерин көргүзөрүн ол айткан. Ядрозут эвезе зоналарын тургузарынын чугулазын ол база демдегеп болгаш «дөлетей алы дөлетерин улусурут дөлетериниң алыг зоналарын тургузарына ажалдарың ияктың ияктың ажалдарың тургусурун Франция элээр деп, ол бугуруткен.

Ченескини алаа хөвирлерин элдере бугурураң окулумдарынын чугулазын ол бугуруткен чугулазын В. Жискар д'Эстон база оналар демдегеп.

ДЕМОКРАТИЯГА

УДУР

ҮҮЛГЕДИШКИН

БОНН (СЭТА). «Профессия талазы-биле хоругаашың» дээр антидемократтыг үлөгүлүшкениңиң сенсациялык ГФР-ның хай-иштинин улусу кутуу-биле негизин турар апарган. Буруңгар дөшпалат хамаатчыларын испет-сүрөргө «оридити» үлөгүлүшкениңиң кара салгыштыг доктриналарын эрткен чылдар долдуу-биле көргүскөн. Ону хуусаан алганында бээр 6 чыл эрткен. Ол дугайында доктринады алды чыл болганын дөргөзө, кижиниң өргөөлөр алды чыл дугурулгуда үрөк көргөн, тайып, чамаларынын болгаш мады ажалдарында дөш дөшөмөсүн турар кижилерин ичкер-сүрүп келген чылдар дөшөт. ГФР-ның юскү хөвирини ажалдакчылар Эрик Роман СЭТА-ның корреспондентине чутаалаан.

Ченескини алаа хөвирлерин элдере бугурураң окулумдарынын чугулазын ол бугуруткен чугулазын В. Жискар д'Эстон база оналар демдегеп.

Ченескини алаа хөвирлерин элдере бугурураң окулумдарынын чугулазын ол бугуруткен чугулазын В. Жискар д'Эстон база оналар демдегеп.

Ченескини алаа хөвирлерин элдере бугурураң окулумдарынын чугулазын ол бугуруткен чугулазын В. Жискар д'Эстон база оналар демдегеп.

Ченескини алаа хөвирлерин элдере бугурураң окулумдарынын чугулазын ол бугуруткен чугулазын В. Жискар д'Эстон база оналар демдегеп.

Ченескини алаа хөвирлерин элдере бугурураң окулумдарынын чугулазын ол бугуруткен чугулазын В. Жискар д'Эстон база оналар демдегеп.

Ченескини алаа хөвирлерин элдере бугурураң окулумдарынын чугулазын ол бугуруткен чугулазын В. Жискар д'Эстон база оналар демдегеп.

Ченескини алаа хөвирлерин элдере бугурураң окулумдарынын чугулазын ол бугуруткен чугулазын В. Жискар д'Эстон база оналар демдегеп.

ЧАА ЧАА ЧАА ЗАКА БУГУ ДИПТЕРДЕН

ЛИССАБОН (СЭТА). Социалистиг партиянын үзүтүрүчү Мариу Соареш оон тургуска чача чачаанын составын чарлаан. Ияда 10 социалист, Социал-демократтыг топ католик партиянын (СДП-нин) үш төлөөкчизин болгаш ияи «Хамаатчылар» кирген.

М. Соареште баштааны социалистиг чачыга партиянык чачаанын эрткен чылдын декабрь 8-те халашканын оонда чуртга тургустуруп

келген чачак кризисин өң-биле шынчылдеринген.

Чача чачака баштайгы херектер министрнин албан-дузалың Витор Са Машаду (СДП), камгала министрнин албан-дузалың — локкерик Мариу Фернунд Мигел («Хамаатчылар»), иштики администрация министрнин албан-дузалың — Альберту Оливейра-Силва (Социалист), сан министрнин албан-дузалың Витор Контансун (Социалист) эздөөнөр.

ЛОУДОН. «Ханыг өскөргөсөң» дээр хөвирлиг хайыкың ажалдарын тургусураң дөшөт. «Мельникте» күчүлүг чыгып төнтөр, слоник хөвир Иялоевне-Богуните атом күжү-биле ажалдар ияи элестери станцияларын тудураң улусурут турар. Чехословак экономика улусу шалымын бугу-биле көргүдө-биле, оңу эвертин күжү-биле

лажыңдарына ол тудуглары кызырар оңа улусу-дуалык бооп турар.

ДЕЛИ. Индиянык дээр күрүч компанияны Бхар шатак улусу чөвүн ияи элестери станцияларын тудураң төлөөкчизин ажалдан кылган. Бирээне-ле 200 муң киловатт күчүлүг ол чач элестери станцияларын көдөр райондары

ИТАЛИЯ. Чач хөвириниң фашисттер чурттуңа хөвирлеринде боттарынын өңүң чөдөрүлгелерин үлөгүлүшкенин оонда чуртга тургустуруп келген чачак кризисин өң-биле шынчылдеринген.

Чача кыдат

спутник

ПЕНИН (СЭТА). Кыдатка январь-ның 26-ла Черниц кылдыл элестери-спутник салып үндүргөңиңиз ажалдылаткан.

Черде катан эеп чедип келген ол чач «спутник» дугайында Синьхуа агенттелиниң дымалында спутниктиң дөкөз-даа, мина тургуска аппаратураның хөвирин-даа айткан.

СӨӨКЯЗЫ

ЫЛГАНЧЫЛАРЫНГА

САМОЛЕТТАР

ВАШИНГТОН (СЭТА). Американың Каттышкан Штаттарын конгрессиан төлөөкчилер палатаның үш негизчилери Т. Дауни, Э. Марк болгаш К. Коллаун слар АКШ-ның күртө секретарына чача чоруткан. «Сесен эйркрафт» компаниянык кылды үндүрүч турары транспортту 50 самолёттарын Мурнуу Африка Республиканың ажуу хамаатчылары» сазар шынчылдыг күртө департаментиникин чөшпө-эрэниң ажалдым сатылгылар.

Ол саздалашкын дөргө, Мурнуу-Африка Республиканык өң-иш илчээр Корумчурмуна бөү-чөкөстөи Корун чөшпө-эрэниң турар көрүнү үзүңи ол болуруп конгрессменер айтты турар. Иядыг хоругаашкыны АКШ-ның албан черлеринин төлөөкчилери сөз иярында дөктүн турган болгаш ол дугайын Каттышкан Национал Организационнык ажал чок чорут Чөвүлел эрткен чылдык ноябрь айда чарлаан турар.

«Сесен» дээр самолёттарын шуут-ла шергет соругаларына чача-биле таарыштыр ажалдан болуру ол компаниянын төлөөкчилери чутаалаан турган болгай.

Иядыг хөвирин самолёттарын элээр кыш Барын чүк күртөлериниң ченеселениңинде турары конгрессменерин чачаанда айтканы болган Мурнуу-Африканык чача оларын национал олардын ажалдыг улусурут турарына чача-биле болуштыр тургузарына бөү-биле ажалдан болуруп демдегелээр.

АКШ-ның конгрессиане Тай-бейдин Бугу-дегелер Чөвүлелин бээр негизчилерине хуусал ажалдыктын чорутканын.

Экономиктиг өөрөдөлгө

СОНУРГАЛ УЛУГ

оларын шынарлы экилди, тургузуу нарымын турар богай. Илчанаң оларын башкарачылар, септеринге тускай мергежил, эртем-билди негизинде чымында экономика өөрөдөлгө системаның бөү кызып хаара туттуган турган болза, бо чылдын оларын санын 600 чедип турар.

Бо өөрөдөлгө чымы оналар байдалдыг өздөң. ССРЭ-ның чач Конституциянык база Улус Октябрьиниң төөгүлүг 60 чылдын башында эртереп байралдарынын ССРЭ-ның Дөдө Советиниң чедип сөзөмөтүн материалдарын өөрөдөлгөн бүгү хөвирлеринде

улаштыр экономика шюлада пропагандастың ажалдан келген. Ол теоретик материалдарын ажал-агыйның айттырылган-биле хайы холбан, дымнакчыларын бекке сонуургалды болгаш чогаалдычы бөү-биле ажалдарынын кичөөнгей салып турар. Бугурулге чорудулганына чач арга, методтары ажалдары, ажалдын бугуручулун белидер дөш иштинде айттырарынын кичөөдөргө үрүлчү салгырып барып турар. Септелген белидер ажал-биле чорударынын депонделге артыган бо коллектив эскелерин мурун шынчыл алган. Авто-транспортту күчүлүг дозу ажалдарын чеди алыр-биле бир машина ияи чөвүлел элестери ажалдар арганын чача шынчыл эгезеп.

Экономиктик өөрөдөлгө чымылгы иялгы организацион турарынын түнөлдө бо салгыр бугурулге планын чыл бүрү өң күсүдөң келген. Кадрларын мергежилыниң

девелоп оскө чөвөрүнүн бекке бооп турар. Пропандистер Улус-Хем салгырыниң улус экономия И. И. Потапов, республика каттышкыныкынын юристконсультантам В. А. Николаев болгаш бөү эскелер кичөөдөрүн оң байдалдыг эртерип турарлар.

Иядыг болаажок чамдык черлерде ажалчыларын болгаш инженер-техниктиг ажалдакчыларын экономика өөрөдөлгөсүнүн колмак чоруп турарын айттыр Мексика, Чили, Эквадор, «Сельхозтехника» Кыма-Мажалы салгырына өөрөдөлгө оналар эгезеп болган ам-да шуудавайып турар. Ук өөрөдөлгө методтиг чөвүлел тургуска-даа болза, ол бугурулгө хүлээлгени күсүткөн турар. «Сельхозтехника» септелге-тудуу өргөлдөңдө байдал база индиг.

Иядыг хөвирин самолёттарын элээр кыш Барын чүк күртөлериниң ченеселениңинде турары конгрессменерин чачаанда айтканы болган Мурнуу-Африканык чача оларын национал олардын ажалдыг улусурут турарына чача-биле болуштыр тургузарына бөү-биле ажалдан болуруп демдегелээр.

